ISSN 2560-3221

ИНГ-ПРО

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

новембар 2026 / број 119

11/2026

propisi.net

Србија, Златибор, водопад Гостиље

Дивна

Здравет Воде Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221
Година X, број 119,
НОВЕМБАР 2026.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравац Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Жељко Албанезе;
др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник";
дипл. екон. Тања Ђелкапић, самостални саветник у Министарству финансија.

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:
Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд

657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравац Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Drugo izdanje na drugom medijumu:
Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825
ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Милутин је по тишини у кући закључио да је Марица завршила посао. Онда је из њене канцеларије чуо: „А коме ово служи?!" Схватио је да није завршила него је само прешла у следећу фазу.

„Мени се обраћаш", упитао је застајући на вратима.

„Не теби. Питам ове што су смислили да исти промет објашњавам сваком програму појединачно. Као да су се посвађали, па не разговарају."

Милутин је пришао столу. На екрану је био СЕФ, поред тастатуре фискални рачун, а испред Марице кафа коју је, судећи по боји и температури, већ одавно требало отписати.

„Ево", наставила је Марица, „издат је фискални рачун, промет забележен, ПДВ обрачунат. Ја то проверим, укључим у пореску пријаву, коју и даље сама састављам, па онда још куцам у неку евиденцију у СЕФ-у, из које ће систем паметно да повуче податке у 'нешто' што ће бити прилог пореској пријави – у коју сам то исто већ уписала! Шта се тиме ново сазнало? Да још имам снаге у прстима?"

Милутин је привукао столицу и сео, спреман да пружи стручну помоћ из области о којој ништа не зна.

„Марице, мора и неки батица што прави тај програм од нечега да живи."

„Нека живи, али што баш од мог времена?!"

„Па није само он. Сијасет је ту људи запослено да прчка по СЕФ-у и прави од њега науку. Неко смишља поља, неко мења називе, неко пише упутства. Не можеш ти сад да кажеш да све може једноставније. Шта ће толики свет?"

„Могао би да направи да се једном унет податак искористи."

„Ти би одмах да укидаш радна места."

Марица је спустила рачун: „Имам уговор који треба да прочитам, клијента који не зна шта је заправо продао и фактуру из које не могу да установим шта је купљено. То су ми некада били главни проблеми. Сад свима кажем да не могу тренутно, уносим податке у евиденције."

„Па кад завршиш с куцањем, ти онда то проучи."

„Кад завршим, могу само да проучим унутрашњу страну очних капака."

Милутин је покушао с ведрије стране: „Али признај да је лепо кад ти систем јави да је унос успешан."

„Јесте. Још да ми јави да је био потребан."

Марица је унела још један износ и уздахнула: „Нисам ја овај посао учила да бих знала где се кликће. Хоћу да разумем шта се у пословању стварно догодило. А дан ми прође у попуњавању поља."

„Марице, и мени на дијагностици може све да буде зелено, а да мотор лупа. Онда ипак морам да отворим хаубу. Муштерија ми још никад није платила зато што је на екрану било све зелено. Хоће човек да му ауто ради."

Марица се намрштила. Милутин је задовољно додао: „А сад направи паузу да видимо је ли ово у шољи још кафа или си и њу прекњижила."

Драге колегинице и колеге, разумљив је умор од посла због ког понекад више времена потрошимо на распоређивање података него на размишљање о њиховом значењу, посебно када нам се учини да је некој евиденцији најважнија сврха да буде попуњена. Чувајмо вољу за проучавање суштине. Ваше знање неопходно је свакоме ко очекује да иза бројева види стварни посао и његове последице. Ту вредност чувамо сваки пут када поставимо право питање, чак и ако за одговор у програму није предвиђено поље.

Ваша Маријана

САДРЖАЈ

ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ

Попис извора из којих се аутоматски попуњава Прилог 1 Прелиминарне пореске пријаве (ППП ПДВ) 7

1 Промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а и обрачунати ПДВ, осим ПДВ-а за промет за који је прималац порески дужник 7

2 Промет добара и услуга за који је прималац порески дужник 14

3 Промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење с правом на одбитак претходног пореза 16

4 Промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза 17

5 Промет добара и услуга који не подлеже ПДВ-у 18

6 Набавка добара и услуга, осим увоза, односно допремања добара и набавке од пољопривредника 19

6а Набавка добара и услуга у Републици од обвезника ПДВ-а – промет за који је порески дужник испоручилац добара, односно пружалац услуга 19

6б Набавка добара и услуга у Републици – промет за који је порески дужник прималац добара, односно услуга ..20

6в Стицање целокупне, односно дела имовине у складу с чланом 6. став 1. тачка 1) Закона и набавка добара и услуга у складу с чланом 6а Закона, укључујући и повећање односно смањење 22

7 ПДВ за увоз, односно допремање добара стављених у слободан промет у складу са царинским прописима . 22

8 ПДВ надокнада плаћена пољопривреднику, укључујући и повећање 22

10 ПДВ који може да се одбије као претходни порез и исправке одбитка претходног пореза 23

РАЧУНОВОДСТВО

Рачуноводствено обухватање мањка добара, калирања, лома, растура и квара добара и расходовања оштећених или неупотребљивих добара 24

1 Мањак добара 24

1.1 Мањак материјала 25

1.2 Мањак недовршене производње и готових производа 26

1.3 Мањак робе 27

1.4 Мањак код комисионара 29

2 Кало, растур, квар и лом и отпис добара којима је истекао рок трајања 30

2.1 Прекомерни кало и растур материјала у процесу производње 30

2.2 Кало, растур, квар и лом робе 31

2.3 Оштећење добара у поступку доставе 32

3 Расходовање имовине и предаја на уништење 34

3.1 Рекласификација добара на материјал 36

3.2 Рекласификација робе ради продаје као отпад 37

Рачуноводствено обухватање обезвређења потраживања (исправке вредности и директног отписа) 39

1 Рачуноводствена политика и индикатори ненаплативости потраживања 40

2 Књижење исправке вредности потраживања и наплате претходно исправљеног потраживања 41

2.1 Рекласификација краткорочних потраживања на дугорочна 43

2.2 Књижење наплате исправљеног потраживања 44

2.3 Праћење наплате исправљених потраживања до дана одобрења финансијских извештаја 45

3 Књижење директног отпис потраживања 46

3.1 Књижење наплате отписаног потраживања 47

ПОРЕЗИ

Нова Уредба о претежним извозницима у складу са Законом о ПДВ-у – у примени од 1. јануара 2027. године 48

1 Нови јединствени образац ПИД ПДВ 48

2 Стицање статуса претежног извозника на нивоу године 49

3 Стицање статуса претежног извозника на нивоу пореског периода 49

Прималац добара или услуга као порески дужник за промет који му је извршило страно лице (интерни обрачун ПДВ-а) 50

1 Ко је у обавези да обрачуна ПДВ на промет страног лица? 50

2 Ко је страно лице које је извршило промет добра или услуга за који је прималац порески дужник? 51

3 Порески дужник обрачунава ПДВ уколико је место промета Србија и постоји обавеза обрачуна ПДВ-а 51

4 Датум настанка обавезе за интерни обрачун ПДВ-а 52

4.1 Обавеза интерног обрачуна ПДВ-а по основу датог аванса 52

4.2 Обавеза интерног обрачуна ПДВ-а по основу извршеног промета 52

4.3 Обавеза интерног обрачуна ПДВ-а по основу примљеног рачуна 53

5 Основица за интерни обрачун ПДВ-а 55

5.1 Примена девизног курса за утврђивање основице за интерни обрачун ПДВ-а 56

5.3 Утврђивање обавезе за ПДВ проценом 58

5.4 Измена пореске основице по основу повећања или смањења накнаде 59

6 Сачињавање интерног рачуна за промет страног лица 61

7 Право на одбитак претходног пореза по интерно обрачунатом ПДВ-у 63

7.1 Формална исправност интерног рачуна као услов за остварење права на одбитак претходног пореза 64

7.2 Порески период за који обвезник има право на одбитак претходног пореза зависи од дана сачињавања интерног рачуна 65

8 Исказивање података у обрасцу ПОПДВ 66

9 Када порески дужник податке исказује и у Збирној евиденцији ПДВ-а? 67

10 Исказивање података у Евиденцији претходног пореза 68

11 ПДВ евиденција и исказивање података у ПДВ пријави на обрасцу ПП ПДВ почев од пореског периода јануар 2027. године 69

12 Примери евидентирања обрачуна ПДВ-а и претходног пореза 71

Пример 1: Дати аванс за будући промет страног лица 71

Пример 2: Промет страног лица којем је претходила авансна уплата 72

Пример 3: Промет страног лица којем није претходила авансна уплата 73

Пример 4: Пореска обавеза настаје по основу издатог односно примљеног рачуна страног лица из члана 16. тачка 2а) Закона о ПДВ-у 74

Пример 5: Накнадно повећање основице за промет страног лица 75

Пример 6: Накнадно смањење накнаде за промет страног лица 76

Пример 7: Накнадно смањење аванса датог за будући промет страног лица 77

Услуге превоза пружене у вези са увозом добара 79

1 Услови за примену пореског ослобођења 79

1.1 Услуга превоза пружена је у вези са увозом добара на који се обрачунава ПДВ 80

1.2 Докази које превозник мора да поседује 81

САДРЖАЈ

1.3 Рок у којем рачун мора да се изда 82

2 Авансно наплаћена накнада (или део накнаде) за услугу превоза у вези са увозом добара 82

2.1 По авансу обрачунат ПДВ, при чему су приликом промета испуњени услови за пореско ослобођење 83

3 Трошкови превозника који настану у иностранству за време пружања услуге превоза у вези са увозом добара 85

4 Накнадно зарачунавање трошкова наручиоцу превоза 87

Услуге превоза пружене у вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара 88

1 Услови за примену пореског ослобођења када је реч о услугама превоза које су пружене у вези са извозом добара 89

1.1 Услови за примену пореског ослобођења у случају када је услуга превоза пружена од места утовара до места претовара на територији Републике 90

2 Услови за примену пореског ослобођења када се ради о услугама превоза које су пружене у вези са транзитом добара 91

3 Услови за примену пореског ослобођења када је реч о услугама превоза које су пружене у вези са привременим увозом добара 92

4 Авансно наплаћена накнада (или део накнаде) за услугу превоза у вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара 93

4.1 По авансу је обрачунат ПДВ, при чему су приликом промета испуњени услови за пореско ослобођење 94

5 Трошкови превозника који настану у иностранству за време пружања услуге превоза у вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара 96

6 Накнадно зарачунавање трошкова наручиоцу превоза 98

7 Издаци које је превозник платио у име и за рачун наручиоца превоза 99

8 Право на пореско ослобођење у фактури која се издаје након сторнирања иницијалне фактуре 99

Организација превоза и превоз добара која се увозе или извозе у којем учествује више превозника 100

1 Уговор о превозу и CMR конвенција 101

1.1 Попуњавање CMR товарног листа када превоз у целости извршава подизвођач 103

1.2 Прималац робе у превозној документацији у свим фазама превоза мора да буде исти (као у ЈЦИ) 104

2 Организатор превоза уговара пружање услуге на целој релацији са извозником/увозником 104

3 Утицај претовара на територији Републике на примену пореског ослобођења 107

3.1 Претовар добара која се извозе 107

3.2 Претовар добара која се увозе 109

3.3 Претовар добара у транзиту 110

Ауто-дани, односно дангубнина коју превозници потражују од наручиоца превоза 111

1 Превозник потражује дангубнину након што је започео пружање услуге превоза 111

2 Превозник потражује дангубнину а није ни започео превоз 113

Набавке добара или услуга у иностранству: специфични случајеви код превозника 114

1 Набавка горива, резервних делова, плаћање путарина у иностранству, набавка услуга сервиса (поправки), прања возила и сличних услуга у иностранству 114

2 Коришћење картица Еуроваг (Eurowag), ДКВ (DKV) и сличних картица 115

3 Коришћење платформе „Тимоком" (TimoCom) 116

4 Ангажовање страних адвоката, вештака и проценитеља 117

5 Оглашавање на интернет страницама страних лица и друштвеним мрежама 118

6 Издаци које превозник плаћа у име и за рачун наручиоца услуге превоза 119

7 Закуп возила (приколице) у иностранству 120
8 Коришћење обезбеђених паркинга 120
9 Рефакција страног ПДВ-а 121

Обрачун ПДВ-а за промет страног лица за који је аванс наплаћен пре него што је страно лице стекло статус обвезника ПДВ-а 122

1 Издавање електронске фактуре за промет 124
2 Исказивање података у обрасцу ПОПДВ и евиденцијама у СЕФ-у по основу аванса и смањења тог аванса за који је порески дужник давалац аванса 124
3 Исказивање података у обрасцу ПОПДВ и евиденцијама у СЕФ-у по основу промета за који је порески дужник страно лице које врши промет 125

Право на одбитак претходног пореза по основу смештаја пословних партнера, запослених и других радно ангажованих лица 126

1 Пореска стопа за промет услуге смештаја у угоститељским објектима 127
2 Смештај запослених у модуларним контејнерима на градилишту 128
3 Спортски клуб – право на одбитак претходног пореза по основу издатака за смештај спортиста када одлазе на припреме или на утакмицу 129
4 Право на одбитак претходног пореза по основу издатака за смештај пословних партнера 130
5 Обезбеђење смештаја у оквиру пружања услуге организације догађаја 131
6 Право на одбитак претходног пореза по основу куповине стана или апартмана који је намењен смештају запослених (директора, пословних партнера и др.) 131

Повраћај више плаћеног ПДВ-а при увозу добара на основу решења царинског органа (исправка одбитка претходног пореза и евидентирање у СЕФ-у) 133

1 Исправка одбитка претходног пореза на основу решења царинског органа 134
2 Инструкција Министарства финансија и поступање надлежних царинарница 135
3 Порески период за који се врши исправка одбитка претходног пореза 136
4 Исказивање података о исправци одбитка претходног пореза у обрасцу ПОПДВ и у СЕФ-у 136
5 Повраћај увезених добара у иностранство 137
6 Подношење захтева за повраћај више плаћеног ПДВ-а 138

Испуњење пореске обавезе пореског обвезника од стране других лица 139

1 Испуњење пореске обавезе у случају ликвидације или стечаја пореског обвезника 140
2 Испуњење пореске обавезе у случају статусних промена 141
3 Испуњење пореске обавезе у случају смрти пореског обвезника – физичког лица 142
4 Испуњење пореске обавезе у случају пословне неспособности или проглашења физичког лица несталим 143
5 Испуњење пореске обавезе пореског обвезника у случају секундарне пореске обавезе 143
5.1 Утврђивање и наплата пореза по основу секундарне пореске обавезе 145
5.2 Остале напомене у вези са секундарном пореском обавезом 145
6 Пореско јемство 146
6.1 Уговор о јемству 146
6.2 Облици јемства 147
6.3 Гашење јемства 147
6.4 Јемство у пореским законима 147

САДРЖАЈ

ЗАРАДЕ

Случајеви и примери подношења измењене појединачне пореске пријаве на обрасцу ППП-ПД 150

Када се подноси измењена појединачна пореска пријава на обрасцу ППП-ПД? 150

1 Измењена појединачна пореска пријава по одредбама члана 40. ЗПППА 151

1.1 Попуњавање обрасца ППП-ПД у поднетој измењеној појединачној пореској пријави по члану 40. ЗПППА ... 151

1.2 Остале напомене у вези са попуњавањем измењене појединачне пореске пријави по члану 40. ЗПППА 154

2 Подношење измењене појединачне пореске пријаве ПО НАЛАЗУ КОНТРОЛЕ 155

3 Подношење измењене појединачне пореске пријаве ПО ОДЛУЦИ СУДА 156

3.1 Попуњавање измењеног обрасца ППП-ПД 156

Минимална зарада за 2027. годину – минимална цена рада, обрачун осталих примања уз минималну зараду и минимална зарада као гранична исплата 157

1 Утврђивање минималне зараде у 2027. години 158

2 Обавеза обрачуна осталих примања уз минималну зараду 160

3 Контрола висине основних зарада код послодаваца у 2027. години 161

4 Минимална зарада као „гранична" исплата 162

5 Нова минимална цена рада примењује се на исплате од 1. јануара 2027. године 163

6 Исплата минималне зараде само уз одлуку послодавца 163

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за новембар 2026. године 164

Актуелни статистички подаци на дан 26. 10. 2026. године 168

1 Просечна месечна зарада по запосленом 168

2 Доприноси за социјално осигурање 168

2.1 Стопе доприноса 168

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса 168

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса 168

3 Минимална зарада 168

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом 168

5 Индекс потрошачких цена 169

6 Законске камате 169

6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе 169

6.2 Годишња законска затезна камата 169

7 Накнаде трошкова и друга примања запослених 170

Редакција

Попис извора из којих се аутоматски попуњава Прилог 1 Прелиминарне пореске пријаве (ППП ПДВ)

Тачно 8. октобра 2026. године Министарство финансија на службеној страници **https://www.efaktura.gov.rs/** објавило је документ који садржи попис извора из којих се (аутоматски) попуњава Прилог 1 Прелиминарне пореске пријаве (на обрасцу ППП ПДВ).

Подсећамо на то да прелиминарна пореска пријава представља скуп података о извршеном промету добара и услуга, повећањима и смањењима основице и ПДВ-а и смањењима аванса за извршени промет, затим о набавци добара и услуга, смањењима и повећањима накнаде, односно основице и ПДВ-а за набавке добара и услуга и смањењима датих аванса, као и о ПДВ-у плаћеном приликом увоза, ПДВ надокнади и др., при чему је реч о подацима којима располаже СЕФ.

Прелиминарна пореска пријава сачињава се:
1) на основу података којима располаже СЕФ,
2) са стањем на дан који претходи дану сачињавања прелиминарне пореске пријаве,
3) аутоматским уносом података.

СЕФ може да располаже подацима на основу:
- издатих и примљених електронских фактура (авансне фактуре, фактуре за промет, документа о повећању или смањењу),
- појединачних евиденција ПДВ-а за испоруке,
- појединачних евиденција ПДВ-а – интерних рачуна,
- Збирне евиденције ПДВ-а,
- Евиденције претходног пореза и др.

Дакле, који подаци ће бити исказани у прелиминарној пореској пријави зависи од тога којим подацима располаже СЕФ за конкретног пореског обвезника и за конкретан порески период, што опет у великој мери зависи од самог обвезника у том смислу да ли је издао е-фактуре, евидентирао појединачне и Збирну евиденцију ПДВ-а, исказао податке у Евиденцији претходног пореза у складу са прописима о електронском фактурисању и др.

У наставку је приказан попис извора који је објављен у документу објављеном на службеној страници **https://www.efaktura.gov.rs/**.

1 Промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а и обрачунати ПДВ, осим ПДВ-а за промет за који је прималац порески дужник

Поље	Ознака	Назив	Извор	
Поље 1.1 – Први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима	1.1.1	Општа стопа – основица	Електронска фактура – фактура: Пореска категорија S20 / шифра PDV-RS-OBJ	Поље: Укупна основица – стопа 20%
			Појединачна евиденција ПДВ-а: Промет – испорука / Тип документа – фактура / Промет по стопи од 20% – S20- PDV-RS-OBJ	Поље: Основица
			Појединачна евиденција ПДВ-а: Промет – испорука / Тип документа – фактура / Промет без накнаде по стопи од 20% – S20- PDV-RS-OBJ	Поље: Основица
	1.1.2	Општа стопа – ПДВ	Електронска фактура – фактура: Пореска категорија S20 / шифра PDV-RS-OBJ	Поље: Укупан ПДВ умањен за ПДВ по авансу – стопа 20%
			Појединачна евиденција ПДВ-а: Промет – испорука / Тип документа – фактура / Промет по стопи од 20% – S20- PDV-RS-OBJ	Поље: Обрачунати ПДВ
			Појединачна евиденција ПДВ-а: Промет – испорука / Тип документа – фактура / Промет без накнаде по стопи од 20% – S20- PDV-RS-OBJ	Поље: Обрачунати ПДВ

10 ПДВ који може да се одбије као претходни порез и исправке одбитка претходног пореза

Поље	Назив	Извор
10.1	ПДВ исказан у рачуну обвезника ПДВ-а – претходног учесника у промету	Евиденција претходног пореза Поља: 1.1.5 + 1.2.5 + 1.3.5 - 1.4.5 + 1.5.5 - 1.6.5
10.2	ПДВ обрачунат за промет за који је порески дужник обвезник ПДВ-а – прималац	Евиденција претходног пореза Поља: 2.1.4 + 2.2.4 + 2.3.4 - 2.4.4 + 2.5.4 - 2.6.4
10.3	Исправка одбитка – повећање претходног пореза, осим по основу измене основице	Евиденција претходног пореза Поља: 5.1.1 + 5.1.2 + 5.1.3 + 5.1.4 + 5.1.5 + 5.1.6
10.4	Исправка одбитка – смањење претходног пореза, осим по основу измене основице	Евиденција претходног пореза Поља: 5.2.1 + 5.2.2 + 5.2.3 + 5.2.4 + 5.2.7
10.5	ПДВ плаћен при увозу, односно допремању добара	Евиденција претходног пореза Поље 3.4
10.6	Исправка одбитка – смањење ПДВ-а по основу увоза, односно допремања добара	Евиденција претходног пореза Поље: 5.2.5
10.7	ПДВ надокнада плаћена пољопривреднику	Евиденција претходног пореза Поље: 4.2
10.8	Исправка одбитка – смањење ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику	Евиденција претходног пореза Поље: 5.2.6

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ
ПОСЛОВНИ САВЕТНИК
Lege Artis ПРОПИСИ У ПРАКСИ
PRO.Ai ваш ПРАВНИ Ai САРАДНИК
35 ГОДИНА СА ВАМА
Судско-адвокатски и Адвокатски роковници
СТРУЧНИ КОМЕНТАРИ
СЕМИНАРИ И ВЕБИНАРИ
КАЛКУЛАТОРИ КАМАТА И СУДСКИХ ТАКСИ

Маријана Жиравац Младеновић

Рачуноводствено обухватање мањка добара, калирања, лома, растура и квара добара и расходовања оштећених или неупотребљивих добара

У току пословања могу да настану мањкови добара, губици услед калирања, лома, растура и квара, као и потреба да се одређена добра предају на уништавање. Иако поменуте појаве доводе до смањења количине и вредности добара, њихово рачуноводствено обухватање захтева сагледавање узрока настанка, стања добара и евентуалне одговорности за настали губитак. У чланку је појашњен начин евидентирања наведених пословних промена, уз осврт на документацију која представља основ за књижење, признавање повезаних расхода и евентуалних потраживања по основу накнаде штете.

1 Мањак добара

Мањак подразумева недостатак, односно непостојање добара које се утврди приликом пописа. Значи, у евиденцијама су предметна добра забележена као да постоје на стању, али се фактичким увидом констатује да тих добара на стању стварно нема. Такав недостатак добара најчешће је последица околности изазваних од стране трећих лица или запослених, али свакако не може да се сматра уобичајеним губитком који се појављује приликом манипулације добрима.

Мањкови се најчешће утврђују као резултат пописа, а могу да настану као резултат непажње и немара одговорних или других запослених лица (крађа, намерно уништење), али и услед дејства више силе (поплава, пожар). Мањак настаје не само услед непажње или немара лица која директно рукују имовином, већ може да буде узрокован и од стране трећих лица, као што је случај губитака робе у случају достављања исте од стране трећих лица.

Мањкови који се утврде пописом нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, материјала, резервних делова, инвентара, ауто-гума и амбалаже, робе, као и остали мањкови, књиже се:

- на терет рачуна 574 – *Мањкови*, ако падају на терет правног лица, при чему се за ПДВ на утврђене мањкове који се стављају на терет правног лица задужује такође рачун 574;
- на терет рачуна 221 – *Потраживања од запослених*, ако се за утврђени мањак задужује одговорно лице, при чему се за ПДВ на утврђене мањкове који се стављају на терет одговорног лица задужује такође рачун 221;
- на терет рачуна 226 – *Потраживања по основу накнада штета*, као потраживање од осигуравајућег друштва у случају када је имовина за коју је утврђен мањак била осигурана.

Обрачунати ПДВ на мањак добара књижи се у корист рачуна:
- 474 – *Обавезе за ПДВ по основу сопствене потрошње по општој стопи*, односно
- 475 – *Обавезе за ПДВ по основу сопствене потрошње по посебној стопи.*

Пример 1: Мањак опреме

1. Утврђен је мањак опреме чија је набавна вредност 300.000 динара, исправка вредности 200.000 динара и садашња вредност 100.000 динара. Процењена набавна вредност у тренутку утврђивања мањка једнака је садашњој вредности, а обавеза за ПДВ износи 20.000 динара (100.000 x 20%). Претпоставка је да је пре искњижења опреме обрачуната и књижена амортизација опреме.

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	574	Мањкови	120.000	
	0239	Исправка вредности опреме	200.000	
	0230	Опрема		300.000
	474	Обавезе за ПДВ по основу сопствене потрошње по општој стопи		20.000
- за мањак опреме				

Почетком 2026. године долази до значајних промена на продајном тржишту, па се поменути артикал X може продати не више за 4.800 динара по комаду (4.000 без ПДВ-а), него само по 3.000 динара (2.500 динара без ПДВ-а). С обзиром на то да су индиције о обезвређењу залиха познате пре одобрења финансијских извештаја за објављивање, обвезник обезвређује залихе на 31. 12. 2025. године и своди вредност залиха на продајну вредност.

Рачун	Пре обезвређења	Обезвређење	Након обезвређења
1340 – Малопродајна вредност	48.000	-18.000	30.000
1341 – Укалкулисани ПДВ	-8.000	3.000	-5.000
1344 – Укалкулисана разлика у цени	-10.000	10.000	0
1349 – Исправка вредности залиха у малопродаји	0	-5.000	-5.000
Салдо 134	30.000	-10.000	20.000

Продајна вредност без ПДВ-а смањена је за 15.000 динара (са 40.000 динара на 25.000 динара), од чега је 10.000 динара „апсорбовала" укалкулисана разлика у цени, која је сведена на нула, а остатак од 5.000 динара представља смањење набавне вредности, односно исправку вредности залиха по основу обезвређења. Набавна вредност залиха, која је износила 30.000 динара, сведена је на нето продајну вредност од 20.000 динара, па је расход обезвређења признат у висини 10.000 динара.

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
ПС	1340	Роба у промету на мало	48.000	
	1341	Укалкулисани ПДВ 20% у промету на мало		8.000
	1344	Укалкулисана РУЦ робе у промету на мало		10.000
- почетно стање залиха робе X				
1.	584	Обезвређење залиха материјала и робе	10.000	
	1340	Роба у промету на мало	-18.000	
	1341	Укалкулисани ПДВ 20% у промету на мало		-3.000
	1344	Укалкулисана РУЦ робе у промету на мало		-10.000
	1349	Исправка вредности залиха у малопродаји		5.000
- за обезвређење залиха робе X				

2. Средином 2026. године установљено је да роба X уопште не може да се прода као таква, па се роба X повлачи из продаје и рекласификује на отпад (процењене вредности 5.000 динара).

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
2.	132	Роба у промету на велико	5.000	
	577	Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе	15.000	
	1340	Роба у промету на мало	-30.000	
	1341	Укалкулисани ПДВ 20% у промету на мало		-5.000
	1344	Укалкулисана РУЦ робе у промету на мало		0
	1349	Исправка вредности залиха у малопродаји		-5.000
- за рекласификацију робе на отпад				

3. Отпад је продат по цени од 6.000 динара с ПДВ-ом (порески дужник за промет је лице које врши промет јер се не ради о промету секундарних сировина).

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
3.	204	Купци у земљи	6.000	
	470	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи		1.000
	132	Роба у промету на велико		5.000
- за продају отпада				

ПС

ИНГ-ПРО
35 ГОДИНА СА ВАМА

Редакција

Рачуноводствено обухватање обезвређења потраживања (исправке вредности и директног отписа)

РЈедно од основних рачуноводствених начела јесте да имовина на датум биланса стања не сме да буде прецењена, **а уколико рачуноводствена процена покаже да је то случај, врши се обезвређење имовине**. Обезвређење потраживања и његово свођење на вероватно наплативу вредност, односно отпис потраживања књижи се:

- исправком вредности потраживања – индиректни отпис у случају вероватне ненаплативости (на пример, кашњење купца с плаћањем) или
- директним отписом потраживања – уколико је сигурно да потраживање не може да се наплати (потраживање је застарело, дужник је ликвидиран итд.).

Обезвређење потраживања уређено је одредбама:

- МСФИ 9 – *Финансијски инструменти*,
- МСФИ за МСП – одељак 11: *Основни финансијски инструменти* или одељак 12: *Питања која се односе на остале финансијске инструменте*, и
- члановима 23. и 29. Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС” бр. 89/2020 – даље: Правилник за микро и друга правна лица).

Према мерилима за признавање имовине која су дефинисана у оквиру МРС/МСФИ, имовина се „признаје у билансу када је вероватно да ће будуће економске користи тећи у субјект и када имовина има трошак или вредност која поуздано може да се измери. Имовина се не признаје у билансу када је издатак настао, а сматра се да вероватно неће створити прилив економских користи у субјект после текућег обрачунског раздобља. Уместо тога, таква трансакција резултира признавањем расхода у извештају.”

Свим наведеним рачуноводственим оквирима прописана су одређена правила и критеријуми на основу којих ентитети самостално процењују да ли је дошло до умањења вредности потраживања на датум биланса стања.

МСФИ и МСФИ за МСП не дефинишу шта се сматра вероватном ненаплативошћу, већ је то ствар процене руководства сваког појединачног ентитета. Такође, МСФИ и МСФИ за МСП не прописују технику обезвређења потраживања (директан или индиректан отпис). Значи, правна лица која примењују МСФИ и МСФИ за МСП самостално процењују да ли постоји објективан доказ да је дошло до умањења вредности потраживања (вероватна ненаплативост). Рачуноводственим политикама сваки ентитет утврђује начин процењивања ненаплативости потраживања (нпр. одлука директора или протек рока од доспелости потраживања и сл.), као и технику обезвређења потраживања (директан или индиректан отпис).

Правилником за микро и друга правна лица прецизније је дефинисана техника обезвређења у зависности од одређених околности. Наиме, у члану 29. став 6. Правилника прописано је да се краткорочна потраживања процењују по номиналној вредности индиректно умањеној за процењени износ вероватне ненаплативости потраживања, а **директно – ако је немогућност наплате извесна и документована**. При томе, уколико је потраживање застарело или угашено (услед престанка постојања дужника, опроста дуга или других околности), нема основа да обвезник у својим пословним књигама и даље обухвата потраживања (без обзира на то да ли су обезвређена преко исправке вредности потраживања или нису).

МСФИ за МСП и Правилником за микро и друга правна лица прописано је евидентирање исправке вредности по већ насталом губитку у смислу објективних доказа да је смањена вероватноћа наплате, или барем повећана вероватноћа да ће наплата каснити. Кроз МСФИ 9, као део комплетних МСФИ, уведен је модел очекиваног губитка, према ком се обезвређење, односно исправка вредности евидентира пре настанка губитка – по процени о очекиваним будућим кредитним губицима. У овом тексту није разматран предметни модел.

не може да се наплати зато што је застарело, па се врши отпис тог потраживања.

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
ПС	2040	Купци у земљи	300.000	
	2049	Исправка вредности потраживања од купаца у земљи		300.000
- за почетно стање				
1.	2049	Исправка вредности потраживања од купаца у земљи	300.000	
	2040	Купци у земљи		300.000
- за искњижење потраживања које је отписано у 2026. години				

3.1 Књижење наплате отписаног потраживања

У случају да се неко отписано потраживање накнадно наплати, по основу прилива на текући рачун повериоца исказује се приход на рачуну 675 – *Наплаћена отписана потраживања*.

Пример 9: Књижење наплате отписаног потраживања

1. Друштво је у 2025. години директно отписало потраживање од купца у износу од 100.000 динара на основу процене да то потраживање неће бити наплаћено јер је дужник већ значајан период у блокади, а потраживање није наплаћено ни више од годину дана након доспећа. Дакле, на 31. 12. 2025. године ставом 2049/2040 потраживање је искњижено из пословних књига.

2. Предметни купац у току 2026. године уплатио је 30.000 динара након одобрења финансијских извештаја за 2025. годину.

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	241	Текући (пословни) рачун	30.000	
	675	Наплаћена отписана потраживања		30.000
- по изводу наплаћено потраживање у 2026. години				

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција ***Моје каматне стопе***, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Редакција

Нова Уредба о претежним извозницима у складу са Законом о ПДВ-у – у примени од 1. јануара 2027. године

У „Службеном гласнику РС” бр. 96/2026 од 9. 10. 2026. године објављена је нова Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство (даље: Уредба).

Уредба ступа на снагу 1. јануара 2027. године, при чему на тај дан престаје да важи Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство („Сл. гласник РС” бр. 124/04, 27/05, 4/13, 21/15 и 44/18 – др. закон).

Према одредбама члана 52. Закона о ПДВ-у, обвезници ПДВ-а који претежно врше промет добара у иностранство, односно који имају статус претежног извозника у смислу Закона о ПДВ-у имају право на повраћај ПДВ-а у краћем року у односу на остале обвезнике (рок је 15 дана, уместо општег рока од 45 дана за остале обвезнике). Критеријуме на основу којих се утврђује шта се, у смислу наведеног закона, сматра претежним прометом добара у иностранство прописује Влада Републике Србије.

1 Нови јединствени образац ПИД ПДВ

Прописан је нови образац ПИД ПДВ – *Претежни извоз добара у иностранство*, који се подноси уз пореску пријаву ПДВ-а за одговарајући порески период (у зависности од тога када је обвезник стекао статус претежног извозника, односно да ли је тај статус стекао на нивоу календарске године или на нивоу појединачног пореског периода). То значи да прописани образац подноси:

- обвезник ПДВ-а који статус претежног извозника стекне за календарску годину уз пореску пријаву ПДВ-а за порески период јануар, односно јануар–март текуће године;
- обвезник ПДВ-а који статус претежног извозника стекне на нивоу пореског периода уз пореску пријаву ПДВ-а за порески период у ком је испуњен један од прописаних критеријума.

Дакле, више неће бити засебних образаца ПИД ПДВ и ПИД ПДВ-1, већ је прописан само један.

Образац ПИД ПДВ

ПРЕТЕЖАН ИЗВОЗ ДОБАРА У ИНОСТРАНСТВО		
I. Подаци о обвезнику ПДВ		
☐ Обвезник ПДВ из члана 2. став 1. Уредбе ☐ Обвезник ПДВ из члана 3. став 1. Уредбе		
Порески идентификациони број (ПИБ / ЈМБГ)	Адреса (место, улица и број)	
Назив / име и презиме	Општина	
II. Порески период обвезника ПДВ		
_____ 20__. године		
Вредност укупног промета добара и услуга (у динарима, без децимала)	Вредност извршеног извоза (у еврима, без децимала)	Вредност извршеног извоза (у динарима, без децимала)

Маријана Жиравац Младеновић

Прималац добара или услуга као порески дужник за промет који му је извршило страно лице (интерни обрачун ПДВ-а)

Обавеза примаоца добара или услуга да обрачуна ПДВ по основу промета добара или услуга који му је извршило страно лице које није обвезник ПДВ-а у Србији постоји већ више од 20 година. Упркос томе, у пракси су и даље заступљене недоумице у вези с таквом обавезом, што је и повод за настанак овог чланка.

Прималац добара или услуга (независно од тога да ли је обвезник ПДВ-а или је мали порески обвезник – није у систему ПДВ-а), у складу с чланом 10. став 1. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/2004… и 80/2026 – даље: **Закон о ПДВ-у**), има обавезу да обрачуна ПДВ онда када постоје следеће околности:

- промет добара или услуга извршило је страно лице (правно или физичко);
- страно лице није евидентирано као обвезник ПДВ-а у Србији, независно од тога да ли у Србији има сталну пословну јединицу и да ли је та стална пословна јединица обвезник ПДВ-а у Србији;
- промет је извршен са накнадом или без накнаде;
- **Србија је место** конкретног **промета** добара или услуга (у смислу чланова 11. и 12. Закона о ПДВ-у);
- конкретан промет опорезив је ПДВ-ом у складу са Законом о ПДВ-у, дакле није ослобођен ПДВ-а у складу с чланом 24. или 25. Закона о ПДВ-у.

Када се на основу претходно наведених околности утврди да прималац добара или услуга мора да обрачуна ПДВ, тај порески дужник има обавезу да сачини интерни рачун из члана 196. Правилника о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 37/2021… и 71/2026 – даље: **Правилник о ПДВ-у**). Обвезник ПДВ-а који се налази у улози пореског дужника за промет страног лица право на одбитак претходног пореза по основу интерно обрачунатог ПДВ-а остварује у складу са одредбама члана 28. Закона о ПДВ-у.

1 Ко је у обавези да обрачуна ПДВ на промет страног лица?

Чланом 12. став 3. Закона о ПДВ-у прописано је да, када услугу пружа страно лице које се није евидентирало за обавезу плаћања ПДВ-а у Србији, **пореским обвезником којем се пружа услуга сматра се свако лице које обавља делатност**.

Дакле, у случају када услугу пружа страно лице које није евидентирано као обвезник ПДВ-а у Србији, пореским обвезником сматрају се **практично сва правна лица**, државни органи (укључујући и органе локалне самоуправе) **и физичка лица која обављају делатност** (регистровани **предузетници**, предузетници друга лица или предузетници пољопривредници), **независно од тога да ли су регистровани као обвезници ПДВ-а** или нису, осим физичких лица која не обављају делатност као трајну активност.

Другим речима, није релевантно да ли се пружалац услуге сматра пореским обвезником, већ да ли такав статус има прималац услуге, при чему из наведене законске одредбе произлази следеће:

- мали обвезник је порески обвезник у смислу члана 12. Закона о ПДВ-у;
- физичко лице које не обавља делатност као трајну активност није порески обвезник у смислу члана 12. Закона о ПДВ-у.

Подсећамо на то да је чланом 33. став 1. Закона о ПДВ-у прописано да се малим обвезником, у смислу тог закона, сматра лице које врши промет добара и услуга на територији Републике и/или у иностранству чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара, односно које при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци

Појединачна евиденција ПДВ-а – интерни рачун коју је порески дужник сачинио по основу смањења аванса садржи следеће податке:

Поље	Опис
Број Појединачне евиденције ПДВ-а – интерни рачун	АВАНС.КО. 125/2026
Година	2026.
Порески период	Месечни
Период	Новембар
Промет	Набавка
Идентификатор лица које врши промет	1234567
Тип документа	Интерни рачун – страно лице
Број интерног рачуна	0
Основ одабира	Смањење
Повезани интерни рачун	АВАНС. 125/2026
Сегмент „Промет по стопи од 20% – АЕ20, осим ОБЈ"	
Опис	Смањење аванса услед одустанка од реализације услуга оглашавања по уговору бр. XXX 5. новембра 2026. године
Основица	117.000
Обрачунати ПДВ	23.400
Укупно обрачунати ПДВ	23.400

Појединачна евиденција ПДВ-а – интерни рачун сачињена је 9. децембра (тог дана стекла је статус „евидентирано"). По њој обвезник смањује одбитак претходног пореза у ЕПП за порески период новембар, што је у ЕПП за новембар резултирало исказивањем следећих података:

2.6 Смањење аванса				
	Промет по стопи од 20%		Промет по стопи од 10%	
Извори – Појединачна евиденција ПДВ-а – интерни рачун:	**Основица**	**ПДВ**	**Основица**	ПДВ
2.6.1 Интерни рачун страно лице	117.000,00			
2.6.2 Интерни рачун обвезник ПДВ-а				
2.6.3 Укупно	117.000,00		0	
2.6.4 Смањење претходног пореза		23.400,00		

Податак у пољу 2.6.1 аутоматски је исказан, а обвезник ручно исказује податак у пољу 2.6.4.

Како су испуњени услови за смањење обрачунатог ПДВ-а за порески период новембар, обвезник у Збирну евиденцију ПДВ-а за тај период уноси:

Смањење основице за промет по стопи од 20%	Смањење ПДВ-а за промет по стопи од 20%	Смањење основице за промет по стопи од 10%	Смањење ПДВ-а за промет по стопи од 10%
117.000,00	23.400,00		

Редакција

Услуге превоза пружене у вези са увозом добара

Превозне услуге које су повезане са увозом добара, а које су пружене пореском обвезнику који има седиште у Србији, што значи да је место промета услуге Србија, ослобођене су ПДВ-а с правом на одбитак претходног пореза у складу с чланом 24. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ-у.

С друге стране, уколико је прималац услуге превоза порески обвезник који има седиште ван Србије, место промета услуге је иностранство, па је промет изузет од опорезивања ПДВ-ом. Такво пореско изузимање није условљено поседовањем било каквих доказа (осим неспорне чињенице да је прималац услуге страни порески обвезник у смислу члана 12. Закона о ПДВ-у), а не зависи ни од тога да ли је трошак превоза урачунат у основицу за ПДВ при увозу добара, коју утврђује надлежни царински орган. Дакле, уколико је наручилац услуге превоза добара која се увозе страно правно лице, обвезник ПДВ-а који је пружио услугу превоза нема обавезу да обрачуна ПДВ.

Овај чланак посвећен је пореском третману услуга превоза које се пружају домаћем обвезнику из аспекта испуњавања услова за примену пореског ослобођења, као и по питању пореског третмана трошкова које превозник има приликом пружања услуга превоза у вези са увозом добара, а настали су у иностранству. Додатно се у чланку разматра и питање накнадног зарачунавања трошкова наручиоцу услуге превоза након што је окончана услуга превоза и издат рачун за услугу, као и питање пореског третмана набавки добара и услуга које је превозник извршио у иностранству за време пружања услуге превоза, што су трошкови који представљају саставни део његове укупне накнаде за пружену услугу превоза.

1 Услови за примену пореског ослобођења

Услуга превоза коју превозник – обвезник ПДВ-а пружа другом обвезнику са седиштем у Републици у вези са увозом добара ослобођена је ПДВ-а уколико:

- ради се о услузи која је пружена у вези са увозом добара која се опорезују ПДВ-ом при увозу;
- превозник поседује доказе прописане чланом 79. став 6. Правилника о ПДВ-у: документ о извршеној услузи превоза (CMR, CIM, манифест и др.) и рачун издат у складу са Законом;
- превозник је издао рачун за извршени промет у року из члана 101а Правилника о ПДВ-у.

Наведени услови морају да буду испуњени кумулативно.

У складу с чланом 79. став 2. Правилника о ПДВ-у услугом превоза која је повезана са увозом добара из члана 24. став 1. тачка 1) Закона, која се пружа:
1) пореском обвезнику у смислу члана 12. Закона о ПДВ-у – сматра се услуга превоза добара која се врши на релацији од места првог утовара ван Републике Србије до првог одредишта у Републици Србији из члана 19. став 3. Закона, независно од тога да ли превоз добара врши једно или више лица;
2) лицу које није порески обвезник у смислу члана 12. Закона – сматра се услуга превоза добара од државне границе до првог одредишта у Републици Србији из члана 19. став 3. Закона.

У складу с чланом 19. став 3. Закона о ПДВ-у првим одредиштем сматра се место које је назначено у отпремници или другом превозном документу, а ако није назначено, место првог претовара добара у Републици.

Уколико су испуњени услови за примену пореског ослобођења, превозник накнаду исказује:
- закључно са пореским периодом децембар 2026. године у пољу 1.4 обрасца ПОПДВ;
- почев од пореског периода јануар 2027. године у пољу 3.1 прелиминарне пореске пријаве (образац ППП ПДВ) и у пољу 3.1 ПДВ пријаве (образац ПП ПДВ).

У условима електронског фактурисања превозник издаје електронску фактуру с пореском категоријом Z и шифром основа PDV-RS-24-1-1.

купцу који се такође налази у иностранству, при чему на путу од места утовара до места истовара та роба прелази царинску територију Србије **у посебном царинском поступку транзита робе**.

У складу с чланом 100. став 5. тачка 1) Правилника о ПДВ-у услугом превоза која је у вези са транзитом добара из члана 24. став 1. тачка 8) Закона, која се пружа пореском обвезнику у смислу члана 12. Закона, сматра се услуга превоза добара преко територије Републике Србије, **од места утовара до места истовара која се налазе ван Републике Србије**.

Суштинско питање јесте у томе да ли право на пореско ослобођење има и превозник који вози само деоницу на територији Републике у склопу посебног царинског поступка транзита робе.
Према нашем мишљењу, уколико домаћи превозник – обвезник ПДВ-а пружа услугу превоза наручиоцу услуге превоза само на домаћој деоници, појединачна услуга превоза не може да буде ослобођена ПДВ-а само због чињенице да је роба у царинском поступку транзита. Епилог је да је предметна услуга опорезива ПДВ-ом. У описаном случају ради се о превозу стране робе која је у царинском поступку транзита кроз Србију, а не о извозу домаће робе за коју постоји царинска декларација о транзиту од места утовара на територији Републике (место првог утовара) до места претовара на територији Републике, да би се евентуално сагледала примена одредби члана 99. став 3. Правилника о ПДВ-у.

Порески третман био би другачији само ако превозник са наручиоцем превоза уговара (и фактурише) јединствену услугу, за коју је уговорена јединствена накнада од места утовара у иностранству до места истовара у иностранству, при чему добра прелазе преко територије Републике у посебном царинском поступку транзита робе. У том случају два места на територији Републике у којима се врши претовар представљају само оперативне тачке у оквиру јединствене услуге. Превозник (или организатор превоза) – обвезник ПДВ-а за јединствену услугу превоза пружену обвезнику са седиштем у Републици може да примени пореско ослобођење ако поседује:
1) документ о извршеној услузи превоза (CMR, CIM, манифест и др.);
2) рачун или други документ који служи као рачун, издат у складу са Законом.

Редакција

Ауто-дани, односно дангубнина коју превозници потражују од наручиоца превоза

Приликом превоза може да дође до различитих ситуација у којима је превозник онемогућен да користи своја превозна средства или је принуђен да их користи у дужем временском периоду него што је иницијално било уговорено са наручиоцем превоза. При томе треба разликовати две ситуације:
- превозник је већ започео пружање услуге превоза и
- превоз је одгођен или отказан пре започињања пружања услуге превоза.

1 Превозник потражује дангубнину након што је започео пружање услуге превоза

У конкретној ситуацији превозник је **започео пружање услуге превоза**, али је услед одређених околности, које нису настале његовом кривицом или вољом, дошло до застоја. Као резултат настале ситуације превозник своје ресурсе (превозно средство и возача) ангажује дуже него што је било уговорено са наручиоцем превоза. Типичан пример

Аналогно томе, уколико је услуга превоза опорезива ПДВ-ом, превозник је за услугу превоза издао електронску фактуру уз коришћење пореске категорије S20, док документ о повећању (којим накнадно зарачунава дангубнину) издаје као електронску фактуру, такође уз коришћење пореске категорије S20 и уз референцирање на претходно издату фактуру за промет.

По основу накнадног зарачунавања дангубнине, као саставног дела накнаде за пружену услугу превоза, превозник исказује потраживање од купца (наручиоца услуге превоза) и приход од продаје услуга.

2 Превозник потражује дангубнину а није ни започео превоз

Чланом 650. Закона о облигационим односима прописано је да пошиљалац може да одустане од уговора пре него што почне његово извршење, али је **дужан да накнади штету коју би превозилац претрпео због тога**.

Значи, уколико **превозник није започео превоз**, а због штете проузроковане од стране трећег лица није у могућности да користи возило, дангубнина коју зарачунава штетнику (лицу које је проузроковало штету) има карактер накнаде штете. Уколико је превозник онемогућен да своје превозно средство употребљава за обављање делатности због оштећења возила, висина накнаде штете коју потражује од штетника биће утврђена у износу стварне штете (нпр. износ поправке камиона), трошкова заменског возила и изгубљене добити, која представља губитак који превозник сноси због неупотребљивог превозног средства. Поменути износ утврђује се у висини ауто-дана за које је превозно средство неупотребљиво, односно у претпостављеном износу зараде која би могла да буде остварена да је превозно средство било у возном стању.

Исто тако, када превозник уговори превоз са наручиоцем превоза, али се превоз одложи или уопште не реализује због околности које нису настале кривицом превозника, имајући у виду да превозник трпи јер су му ресурси неискоришћени за пружање услуге превоза (своја превозна средства ставио је на располагање у договорено време на договореном месту), он има право на накнаду штете.

Дакле, у ситуацији када штетник исплаћује дангубнину (ауто-дане) због оштећења превозног средства превозника или отказивања уговореног превоза за који је превозник ставио наручиоцу на располагање своје превозно средство, накнада која се по том основу исплаћује има карактер накнаде штете, при чему иста није предмет опорезивања ПДВ-ом.

ПДВ се не обрачунава јер се не ради о промету добара/услуга у складу с чланом 3. Закона о ПДВ-у.

Накнада штете се не фактурише (фактура се издаје за извршен промет) већ се наплаћује издавањем другог документа, нпр. позива за накнаду штете. Уколико се издаје фактура (што је очигледно заступљено у пракси), потребно је навести напомену да ПДВ није обрачунат у складу с чланом 3. Закона о ПДВ-у, што у условима издавања електронске фактуре подразумева издавање исте уз коришћење пореске категорије OE и шифре основа PDV-RS-3NP-ostalo.

По основу документа који издаје за наплату накнаде штете превозник исказује потраживање од штетника на рачуну 226 – *Потраживања по основу накнада штете*, уз признавање прихода на рачуну 679 – *Остали непоменути приходи*.

WWW.PROPISI.NET

Маријана Жиравац Младеновић

Набавке добара или услуга у иностранству: специфични случајеви код превозника

Превозници терета у друмском међународном транспорту набављају добра у иностранству или услуге од страних лица које су им неопходне за обављање делатности. Наведене набавке разматрају се у циљу утврђивања њиховог евентуалног пореског епилога како из угла прописа о ПДВ-у тако и из угла пореза на добит по одбитку.

На основу досадашњих искустава с пословањем превозника у наставку текста размотрен је порески третман следећих ситуација:
1. набавка горива, резервних делова, плаћање путарина у иностранству, набавка услуга сервиса (поправки), прања возила и сличних услуга у иностранству;
2. коришћење картица Еуроваг (*Eurowag*), ДКВ (*DKV*) и сличних картица које служе за приступ уговореној мрежи добављача различитих добра и услуга у иностранству;
3. коришћење платформе „Тимоком" (*TimoCom*) за претраживање понуда за услуге превоза, објављивање сопствених понуда превозника и комуникацију с клијентима;
4. ангажовање страних адвоката, вештака и проценитеља;
5. оглашавање на интернет страницама страних лица и друштвеним мрежама;
6. издаци које превозник плаћа у име и за рачун наручиоца услуге превоза;
7. закуп возила (приколице) у иностранству;
8. коришћење обезбеђених паркинга;
9. рефакција страног ПДВ-а.

Посматрано из угла прописа о ПДВ-у, набавке од страног лица чије је место промета иностранство, услед чега не постоји обавеза интерног обрачуна ПДВ-а, исказују се у пољу 8д.3 обрасца ПОПДВ. Почев од пореског периода јануар 2026. године исказиваће се у пољу 6е пореске пријаве ПП ПДВ (у прелиминарној пореско пријави не исказују се нигде).

С друге стране, по основу набавки чије је место промета Србија, па настаје обавеза за ПДВ (промет није ослобођен ПДВ-а), превозник, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона о ПДВ-у, интерно обрачунава ПДВ. У вези са темом сачињавања интерног рачуна за промет страног лица и исказивању података у евиденцијама ПДВ-а појашњења су објављена у посебном чланку у овом броју часописа.

1 Набавка горива, резервних делова, плаћање путарина у иностранству, набавка услуга сервиса (поправки), прања возила и сличних услуга у иностранству

Место промета набавке добара у иностранству (нпр. горива, резервних делова као самосталног промета), сходно члану 11. Закона о ПДВ-у, свакако је иностранство, што значи да превозник по основу наведеног промета нема обавезу да као порески дужник интерно обрачуна ПДВ.

Место промета услуга пружених у вези са непокретностима (као што је коришћење пута, тунела и сл.) одређује се у складу с чланом 12. став 6. тачка 1) Закона о ПДВ-у, дакле према месту где се непокретност налази. То значи да по основу плаћања путарине у иностранству превозник никада не обрачунава интерно ПДВ јер је место промета услуге коришћења пута који се налази у иностранству – иностранство.

С друге стране, уколико превознику у иностранству буду пружене неке услуге чије се место промета одређује према седишту примаоца – превозника, сходно члану 12. став 4. Закона о ПДВ-у, као што је услуга поправке/сервиса камиона који се покварио у иностранству, услуга прања возила у иностранству и сл., место про-

За други случај посебно је значајан члан 32. став 1. тачка 16) Правилника о ПДВ-у, који обухвата посредовање приликом изнајмљивања непокретности и успостављања одређених користи од непокретности.

Самостално уговорено чување возила или терета начелно потпада под опште правило о месту промета из члана 12. став 4. Закона о ПДВ-у. Другим речима, ако је уговорена услуга надзора и заштита конкретног камиона, приколице или терета, независно од услуге коришћења паркинг-простора, реч је о услузи усмереној на покретну ствар (а не о услузи у вези са непокретношћу). Место промета је Србија иако се чуварска служба и возило физички налазе у иностранству, тако да превозник, као порески дужник, интерно обрачунава ПДВ на самосталну услугу коју је пружило страно лице.

У вези са чувањем **самог терета** потребно је додатно испитати евентуално ослобођење за услуге повезане са увозом, извозом или транзитом добара, према члану 24. став 1. тачке 1) и 8) Закона о ПДВ-у. Тим услугама посвећени су посебни чланци у овом броју часописа.

У случају када је извршена резервација паркинг-места по основу које **није пружена услуга** (нпр. због недоласка превозника који није отказао резервацију или је резервацију неблаговремено отказао), за коју је превознику пружалац услуге наплатио накнаду, реч је о промету услуге пружене трпљењем. Према нашем мишљењу, услуга пружена трпљењем и даље задржава класификацију услуге у вези са непокретношћу, па је место промета иностранство, што значи да превозник нема обавезу да интерно обрачуна ПДВ.

9 Рефакција страног ПДВ-а

По основу набавки које врше у иностранству превозници неретко приступају и поступку рефакције страног ПДВ-а, који су платили приликом извршених набавки.

Услови за рефакцију ПДВ-а страном обвезнику (српском превознику), као и начин остваривања тог права, прописани су законодавством које се односи на ПДВ конкретне државе. Спровођење предметног поступка превозници најчешће поверавају трећим лицима (такође страним), за чију услугу плаћају накнаду (по основу тог промета страног лица интерно обрачунавају ПДВ јер је место промета услуге иностранство сходно члану 12. став 4. Закона о ПДВ-у). Сам чин повраћаја страног ПДВ-а није пословна трансакција која би имала порески епилог из угла Закона о ПДВ-у.

Потраживање се признаје на основу решења стране пореске управе о рефакцији ПДВ-а на рачуну 224 – *Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса* (према нашем мишљењу, може да се користи и рачун 228 – *Остала краткорочна потраживања*), при чему се уплатом исто затвара (ставом 244/224).

Превозник умањује трошкове периода (или набавну вредност добара која нису утрошена, а по основу којих остварује право на рефакцију страног ПДВ-а) на конкретном рачуну на којем су исказани (иницијално износи који садрже страни ПДВ).

На пример, набављено је гориво у иностранству (по рачуну је књижено ставом 101/436), које је потом и утрошено (по обрачуну путног налога књижено је 513/101). Посредник је доставио решење стране пореске управе којим је рефакција одобрена, које превозник евидентира ставом 224/513. Накнаду посредника у поступку евидентира ставом 550/436. Када посредник изврши уплату (враћеног износа страног ПДВ-а, умањеног за његову провизију), превозник по девизном изводу затвара исказано потраживање и обавезу (ставом 244,436/224).

Уколико се рефакција остварује по основу набавки извршених у неком ранијем периоду (години), књижење се спроводи на исти начину у текућој години, уколико на рачуну на којем су књижени трошкови по основу којих долази до рефакције ПДВ-а стране државе у текућој години постоје исти или слични расходи. Уколико нема истих или сличних расхода у текућој години, потраживање се евидентира у корист рачуна 659 – *Остали пословни приходи*.

Уколико је уплата извршена пре добијања решења, по девизном изводу евидентирање се врши ставом 244/490, а по добијању решења ставом 490/513 (односно 490/659).

Тања Ђелкапић

Обрачун ПДВ-а за промет страног лица за који је аванс наплаћен пре него што је страно лице стекло статус обвезника ПДВ-а

Аванс је сума новца коју једна страна предаје другој у тренутку закључења уговора као делимично испуњење обавезе из уговора унапред, пре доспелости те уговорне обавезе. Аванс није средство обезбеђења извршења обавезе већ антиципирано испуњење уговорене обавезе.

Давање и примање аванса регулисано је и Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС" бр. 84/04… и 80/26 – даље: Закон о ПДВ-у), као и одредбама Правилника о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС" бр. 37/21… и 71/26 – даље: Правилник о ПДВ-у).

Обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга. Обавеза издавања рачуна постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ.

Прималац добара и услуга који је порески дужник у складу са Законом о ПДВ-у сачињава интерни рачун по основу промета добара и услуга, повећања основице за промет, смањења основице за промет, аванса и смањења аванса. Притом је неопходно указати на то да обвезник ПДВ-а који није остварио право на одбитак претходног пореза на основу рачуна обвезника ПДВ-а издатог по основу примљеног аванса може да оствари право на одбитак претходног пореза на основу рачуна за извршени промет добара или услуга.

Поступање оба учесника у промету у наставку текста приказано је на основу следећег примера:

Страно правно лице врши опорезив промет добара у Републици Србији обвезнику ПДВ-а. У моменту наплате аванса – 15. јуна 2026. године – страно правно лице није било евидентирано као обвезник ПДВ-а у Републици Србији, па је прималац добара или услуга, као порески дужник, у складу с чланом 10. став 1. тачка 3) Закона о ПДВ-у, обрачунао ПДВ интерним путем и користио право на одбитак претходног пореза у складу са општим условима, прописаним одредбама члана 28. Закона о ПДВ-у. Накнада је плаћена авансно делимично у износу од 250.000 динара (50% накнаде; укупна накнада је 500.000 динара).

Страно лице издало је авансни рачун у складу с прописима своје земље. Давалац аванса сачинио је интерни рачун (Појединачну евиденцију ПДВ-а – интерни рачун) за аванс у складу с чланом 196. Правилника о ПДВ-у за порески период јун, у складу са општим правилима.

Пре извршеног промета, а након наплате аванса, страно лице евидентирало се као обвезник ПДВ-а, односно страно лице одредило је пореског пуномоћника у Републици Србији у складу с чланом 10а Закона о ПДВ-у.

Промет добара извршен је 10. децембра 2026. године. Ради се о промету добара за који је порески дужник обвезник ПДВ-а који врши промет, који је опорезив општом стопом ПДВ-а од 20% и за који постоји обавеза издавања електронске фактуре преко СЕФ-а.

Значи да је дошло до промене пореског дужника од момента плаћања аванса до момента реализације промета. Наиме, порески дужник за промет одређује се на основу релевантних околности које постоје у моменту промета, независно од околности које су постојале у моменту плаћања аванса.

Међутим, оно што је у пракси спорно и отвара питање је да ли је страно лице порески дужник по основу укупног износа накнаде или само по основу разлике између вредности укупне накнаде за промет и вредности плаћеног аванса за који је порески дужник био давалац аванса.

У обрасцу ПОПДВ за порески период децембар давалац аванса исказује податке о износу исправке одбитка претходног пореза у пољу 8е.4, као и о смањења обрачунатог ПДВ-а у пољу 3а.5, уз напомену да се води рачуна о томе да се не искаже податак и у пољу 8е.2 јер је већ исказан у пољу 8е.4. Податак о смањењу основице не исказује се у обрасцу ПОПДВ.

По основу накнадног смањења аванса и сачињеног интерног рачуна за смањење аванса (Појединачна евиденција ПДВ-а – интерни рачун, са основом смањење и референцирањем на Појединачну евиденцију ПДВ-а – интерни рачун за аванс) давалац аванса додатно исказује податке у Збирној евиденцији ПДВ-а, у делу „Повећање/Смањење основице, односно ПДВ – порески дужник прималац", у одговарајућим пољима за аванс, сходно одредбама члана 24. Правилника о електронском фактурисању.

Такође, битно је указати на то да се, поред свега, на основу Појединачне евиденције ПДВ-а – интерни рачун, приликом сачињавања Евиденције претходног пореза у СЕФ-у, податак о износу основице аутоматски исказује у пољу 2.6.1 у складу са општим правилима, док податак о смањењу претходног пореза обвезник исказује у пољу 2.6.4.

3 Исказивање података у обрасцу ПОПДВ и евиденцијама у СЕФ-у по основу промета за који је порески дужник страно лице које врши промет

Страно лице из примера од момента примања аванса до извршеног промета стекло је статус обвезника ПДВ-а у Републици Србији, што значи да је дошло до промене пореског дужника од момента плаћања аванса до реализације промета. Наиме, то страно лице је порески дужник, па се ПДВ обрачунава на укупан износ накнаде.

По основу извршеног промета порески пуномоћник страног лица у име и за рачун страног лица у обрасцу ПОПДВ за период када је извршен промет, у конкретном случају за децембар, исказује податак о износу основице у пољу 3.2 и податак о износу ПДВ-а у пољу 3.2. Притом указујемо на то да, како би примаоцу електронске фактуре била доступна информација о стварном износу за уплату, у електронској фактури требало би да се наведе напомена у пољу „Коментар", која може да гласи: „Износ за уплату износи ___ динара, јер је у месецу ___ 2026. године наплаћен аванс од ___ динара за који је дошло до промене пореског дужника."

Прималац добара из примера на основу електронске фактуре исказује податак о основици (500.000 динара) и износу ПДВ-у (100.000 динара) у пољу 8а.2 обрасца ПОПДВ, а уколико има право на одбитак претходног пореза у складу са општим условима, исти износ биће исказан и у пољу 8е.1. У Евиденцији претходног пореза у СЕФ-у податак о основици и износу ПДВ-а биће исказан аутоматски у пољу 1.2.1, а податак о износу ПДВ-а који може да се користи као претходни порез у пољу 1.2.5.

На крају ваља истаћи да учесници у послу слободно уговарају износ накнаде. С тим у вези напомињемо да ће основица за обрачун ПДВ-а бити утврђена у складу са општим правилима, прописаним Законом о ПДВ-у, тј. као коначан износ накнаде без ПДВ-а који учесници договоре.

WWW.PROPISI.NET

Тања Ђелкапић

Право на одбитак претходног пореза по основу смештаја пословних партнера, запослених и других радно ангажованих лица

Претходни порез је износ ПДВ-а обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, који обвезник може да одбије од ПДВ-а који дугује. Обвезник ПДВ-а има право да ПДВ који му је обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет добара и услуга одбије као претходни порез уз испуњење прописаних услова – да поседује прописану документацију (рачун или други документ који служи као рачун, издат у складу с прописима којима се уређује опорезивање ПДВ-ом), као и да набављена добра и примљене услуге користи или ће их користити за промет добара и услуга с правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ-ом, промет за који је прописано пореско ослобођење с правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији.

У пракси се често поставља питање да ли и под којим условима обвезник ПДВ-а може да оствари право на одбитак претходног пореза по основу трошкова смештаја који настају у вези са боравком пословних партнера, запослених и других радно ангажованих лица. То питање може да буде нарочито значајно у ситуацијама када обвезник сноси трошкове хотелског смештаја запослених током службених путовања, боравка на терену или тимбилдинг догађаја, али и када за потребе повременог смештаја пословних партнера, запослених и других радно ангажованих лица купује или изнајмљује стан. У зависности од конкретних околности и сврхе за коју се смештај обезбеђује, различито може да се оцени и испуњеност услова за одбитак претходног пореза.

Сагласно одредби члана 25. став 2. тачка 4) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/04… и 80/26 – даље: Закон о ПДВ-у), на промет услуга закупа станова који врши обвезник ПДВ-а не плаћа се ПДВ ако се исти користе за стамбене потребе, при чему закуподавац нема право на одбитак претходног пореза по основу издатака који настају у вези са пружањем услуга издавања стана.

Наиме, уколико обвезник ПДВ-а издаје стан у закуп физичком лицу за потребе становања, независно од тога да ли се ради о лицу које је у радном односу код закуподавца или било ком другом физичком лицу, закуподавац врши промет који је ослобођен ПДВ-а без права на одбитак претходног пореза. Предметна правила примењују се независно од тога да ли је закуподавац власник стана који издаје у закуп или је тај стан закуподавац узео у закуп од неког другог лица.

Место промета услуге смештаја у хотелима, мотелима, камповима и другим угоститељским објектима за смештај одређује се према месту у којем се налази непокретност, у складу с чланом 12. став 6. тачка 1) Закона о ПДВ-у. Према томе, уколико је реч о смештају у хотелу који се налази у иностранству, место промета услуге смештаја је иностранство. С тим у вези не постоји предмет опорезивања ПДВ-ом у Републици Србији, па се питање права на одбитак претходног пореза не поставља.

Смештај запослених радника може да се обезбеди у хотелу или на неки други начин, примера ради, да се изнајми апартман за те потребе и сл. Обвезник ПДВ-а има право на одбитак претходног пореза по основу издатака за смештај (преноћиште) запослених за време њиховог рада и боравка на терену, односно за смештај запослених на службеном путу, уз испуњење општих услова из члана 28. Закона о ПДВ-у.

Примера ради, уколико обвезник ПДВ-а који се бави пружањем ИТ услуга домаћим и страним

ПДВ при увозу, са назначеном клаузулом правоснажности решења;
- фото-копија пореске пријаве (образац ППППДВ) поднете за порески период у којем је извршена исправка (смањење) претходног пореза.

Након спроведеног поступка по захтеву, уколико су испуњени наведени услови, Пореска управа доноси решење којим се одобрава повраћај ПДВ-а, па се исто доставља Управи за трезор на извршење, која спроводи повраћај ПДВ-а на рачун пореског обвезника.

Повраћај више плаћеног ПДВ-а при увозу добара врши се на терет рачуна 714113 – *ПДВ при увозу*, односно 714114 – *ПДВ за промет добара домаћег порекла са територије АП Косово и Метохија на територију Републике ван територије АП Косово и Метохија*.

Жељко Албанезе

Испуњење пореске обавезе пореског обвезника од стране других лица

Увод

Према члану 18. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС” бр. 80/2002… и 80/2026 – даље: **ЗППППА**), пореска обавеза представља дужност пореског обвезника да плати утврђени порез под условима прописаним тим законом или другим пореским законом. Наведена дефиниција пореске обавезе односи се и на обавезу плаћања споредних пореских давања (камате по основу доспелог а ненаплаћеног пореза, трошкови поступка принудне наплате), осим ако поменутим законом није друкчије прописано.

Наплата пореза представља испуњење пореске обавезе плаћањем – о доспелости и у дугованом износу пореза. То дефинише члан 19. став 1. ЗППППА – испуњење пореске обавезе састоји се у плаћању, о доспелости, дугованог износа пореза. Таква наплата, која је извршена о доспелости пореске обавезе, јесте редовна наплата, док је наплата која се предузима кад доспела пореска обавеза није намирена о доспелости рока – принудна наплата (члан 64. ЗППППА). Практично, у смислу наведених одредби, под престанком пореске обавезе наплатом подразумева се свака врста плаћања, као и намирења (новчана и неновчана) која су изједначена с плаћањем у поступку редовне и принудне наплате пореза. За испуњење пореске обавезе одговара порески обвезник, и то од момента када су настале чињенице за које је пореским законом прописано да стварају пореску обавезу. Међутим, према члану 19. ЗППППА, поред пореског обвезника, пореску обавезу:
- испуњава друго лице када је ЗППППА или другим пореским законом прописано да је одговорно за испуњење пореске обавезе пореског обвезника;
- може да испуни друго лице које према пореском закону није одговорно за испуњење пореске обавезе.

Друго лице преузима одговорност за испуњење пореске обавезе пореског обвезника у следећим случајевима, које прописује ЗППППА:
- ликвидација или стечај пореског обвезника;
- статусне промене пореског обвезника;
- смрт пореског обвезника – физичког лица, односно његова пословна неспособност или проглашење несталим лицем;
- секундарне пореске обавезе,
- пореско јемство.

Према томе, пореску обавезу испуњава порески обвезник непосредно, али то чини у посебним си-

Солидарно јемство значи да порески орган по свом избору може да захтева да пореску обавезу измири лице на које је апсолутно право пренето, и без претходног покушаја да ту обавезу наплати од продавца.

Како оба учесника у правном послу имају исти положај у пореско-дужничком смислу, солидарни јемац има својство странке у поступку утврђивања и наплате пореза на пренос апсолутних права ради заштите својих права и интереса. То значи да се решење којим је пореска обавеза утврђена доставља и обвезнику и солидарном јемцу. Из природе солидарног јемства произлази да није реч о самосталној обавези већ о јемству за измирење туђе обавезе. У случају законског солидарног јемства за измирење пореске обавезе на пренос апсолутних права, то значи да обавеза солидарног јемца подразумева постојање обавезе пореског обвезника. С обзиром на то да је рок за плаћање пореза одређен Законом о порезима на имовину, у односу на пореског обвезника као лице чија је то обавеза, као и да вољом уговорних странака не може да се мења ни порески обвезник ни законски рок за измирење пореске обавезе, сматра се да рок за плаћање пореза од 15 дана из члана 40. тог закона почиње да тече од дана достављања решења о утврђивању пореза на пренос апсолутних права пореском обвезнику.

Неопходно је поменути на крају да јемство може да има и улогу средства обезбеђења. Наиме, према члану 74. став 2. тачка 4) ЗПППА, једно од средстава обезбеђења наплате у поступку одлучивања о одлагању плаћања дугованог пореза може да буде и јемство другог лица које је власник имовине. У том случају такво јемство не може да буде мање од 120% од висине дугованог пореза чија се наплата обезбеђује.

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ
ПОСЛОВНИ САВЕТНИК
Lege Artis ПРОПИСИ У ПРАКСИ
PRO.Ai ваш ПРАВНИ Ai САРАДНИК
35 ГОДИНА СА ВАМА
Судско-адвокатски и Адвокатски роковници
СТРУЧНИ КОМЕНТАРИ
СЕМИНАРИ И ВЕБИНАРИ
КАЛКУЛАТОРИ КАМАТА И СУДСКИХ ТАКСИ

Жељко Албанезе

Случајеви и примери подношења измењене појединачне пореске пријаве на обрасцу ППП-ПД

Када се подноси измењена појединачна пореска пријава на обрасцу ППП-ПД?

Сагласно одредбама Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС” бр. 80/2002… и 80/2026 – даље: ЗПППА), пре сваке исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку у складу са законом којим се уређује порез на доходак грађана, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде, односно у другим случајевима када постоји обавеза обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање, подноси се појединачна пореска пријава.

Начин и поступак подношења и евидентирања, садржина пореске пријаве за порез и доприносе који се плаћају по одбитку за исплате прихода физичким лицима у складу са законом којим се уређује порез на доходак грађана, односно законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање (даље: порез по одбитку), као и начин плаћања пореза по одбитку на јединствени уплатни рачун, прописани су Правилником о пореској пријави за порез по одбитку („Сл. гласник РС” бр. 74/2013, 118/2013, 66/2014, 71/2014 – испр., 14/2016, 21/2017, 20/2018, 104/2018, 96/2019 и 132/2021 – даље: Правилник). Пореска пријава подноси се на обрасцу ППП-ПД – *Појединачна пореска пријава о обрачунатим порезима и доприносима*, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Међутим, Правилником је регулисана и измењена пореска пријава тако што је у члану 11. тачка 5) прецизиран начин попуњавања обрасца ППП-ПД приликом подношења измењене појединачне пореске пријаве у једном од следећих случајева:
1) измењена појединачна пореска пријава у складу с чланом 40. ЗПППА;
2) измена појединачне пореске пријаве по налазу пореске контроле;
3) измена појединачне пореске пријаве по одлуци суда.

Овом приликом напомињемо да „измењена појединачна пореска пријава” није исто што и „исправљена појединачна пореска пријава” (члан 5. Правилника). Наиме, ако појединачна пореска пријава садржи недостатке у погледу формалне исправности и математичке тачности, Пореска управа обавештава подносиоца пореске пријаве о тим недостацима, након чега је подносилац пореске пријаве дужан да отклони идентификоване недостатке и поднесе тако исправљену појединачну пореску пријаву. Тако поднета исправљена појединачна пореска пријава не сматра се измењеном пореском пријавом.

Када је реч о теми овог чланка, неопходно је напоменути да се у вези са исправком грешке у пореској пријави за порезе и доприносе по одбитку ППП-ПД разликују две ситуације:
- да ли се исправља грешка настала приликом евидентирања пореске обавезе, и
- да ли се исправља грешка/пропуст у самој пореској пријави.

У првом случају, уколико је грешка настала приликом евидентирања пореске обавезе, било да је начинио порески обвезник било Пореска управа, и то тако што је пореска обавеза по једном истом основу евидентирана више пута, или је пореска обавеза једног пореског обвезника евидентирана као пореска обавеза другог пореског обвезника, или је приликом евидентирања унет погрешан износ (члан 2. Правилника о исправци грешке при евидентирању пореза и споредних пореских давања, „Службени гласник РС” број 77/2014), исправка се врши подношењем захтева за исправку грешке – ЗИГ образац. Такође, према ставу 3. члана 62. ЗПППА, ако се у поступку контроле покренутом по захтеву пореског обвезника, односно по службеној дужности, утврди да је грешком евидентиран нетачан износ пореза и споредних

■ у поље 1.6. („По налогу контроле/одлуци суда”) уписује се број судске одлуке.

Ако је одлуком суда наложена исплата разлике за приходе који су исплаћени пре доношења судске одлуке, за које је плаћен порез по одбитку, као и за које је поднета прописана појединачна пореска пријава, исплатилац прихода подноси измењену пореску пријаву која мења првобитно поднету ППП-ПД пријаву и у оквиру које се следећа поља попуњавају како следи:

■ у поље 1.1. („Врста пријаве”) уписује се ознака пријаве која се мења на основу судске одлуке;
■ у поље 1.5. („Измена пријаве”) уписује се ознака 3;
■ у поље 1.5а уписује се идентификациони број пријаве која се мења;
■ у поље 1.6 уписује се број судске одлуке.

На пример, судском пресудом досуђена је исплата претходних зарада за период 1. 1. 2025. до 31. 12. 2025. године. Целокупан износ зарада, као и припадајућих пореза и доприноса није исплаћен.

У том случају биће поднета једна појединачна пореска пријава за календарску 2025. годину у оквиру које се одговарајућа поља попуњавају како следи:

■ 1.1 „Врста појединачне пореске пријаве”: 5;
■ 1.2 „Обрачунски период”: 01. 2025 Г;
■ 1.6 „По налазу контроле/одлуци суда”: број судске одлуке.

У другом примеру судском пресудом досуђено је да се на зараде исплаћене за период од 1. 3. 2026. до 31. 5. 2026. исплати додатна **разлика**. Будући да се преостали део зарада који се исплаћује на основу судске одлуке у 2026. години исплаћује за период који је краћи од календарске године, за сваки од тих обрачунских периода (март, април и мај) биће предате појединачне пореске пријаве у оквиру којих ће у следећа поља бити унете следеће ознаке:

1.1.	Врста појединачне пореске пријаве	1
1.2.	Обрачунски период	03. 2026/ 04. 2026 /05. 2026
1.5.	Измена пријаве	3
1.5а	Идентификациони број пријаве	Број првобитне пријаве
1.6.	По налазу контроле/одлуци суда	Број судске одлуке

ПС

Жељко Албанезе

Минимална зарада за 2027. годину – минимална цена рада, обрачун осталих примања уз минималну зараду и минимална зарада као гранична исплата

Увод

Према одредбама члана 112. Закона о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2015, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – УС, 113/2017 и 109/2025 – др. пропис – даље: Закон), минимална цена рада утврђује се одлуком социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије (даље: Социјално-економски савет). При утврђивању минималне цене рада полази се нарочито од егзистенцијалних и социјалних потреба запосленог и његове породице, изражених кроз вредност минималне потрошачке корпе, као и од кретања стопе запослености на тржишту рада, стопе раста бруто домаћег производа, кретања потрошачких цена, кретања продуктивности и кретања просечне зараде у Републици. Минимална цена рада утврђује се по радном часу без пореза и доприноса, за календарску годину, и то најкасније до 15. септембра текуће године, а примењује се од 1. јануара наредне године. Минимална цена рада не може да се утврди у нижем износу од минималне цене рада утврђене за претходну годину.

Подсећамо на то да је право на минималну зараду Међународна организација рада регулисала Конвенцијом број 131 о утврђивању минималних плата с посебним освртом на земље у развоју, чији је

ственог осигурања у висини минималне зараде утврђене за месец у којем се врши исплата накнаде зараде, у складу с прописима којима се уређује рад, за време док његов послодавац не врши исплату зараде запосленима, а обрачунава и уплаћује допринос, али не дуже од три месеца.

У свим наведеним случајевима месечна минимална зарада представља доњу границу исплате у случају исплате накнаде зараде за цео месец одсуства, а месечна сразмерна минимална зарада у случају исплате накнаде зараде за део месеца у коме с одсуствује с рада.

Дакле, ако послодавац обрачуна накнаду зараде за боловање до 30 дана применом 65% на основ за накнаду и тиме добије износ накнаде зараде која је нижа од важеће минималне, такву зараду мора да „дофинансира" из својих средстава до износа минималне зараде.

Према тумачењу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања бр. 110-00-265/2021-02 од 19. 7. 2021. године, послодавац има обавезу да исплати накнаду зараде најмање у висини минималне зараде и за остале случајеве одсуства с посла – за време одсуствовања с рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе, одазивања на позив државног органа итд.

5 Нова минимална цена рада примењује се на исплате од 1. јануара 2027. године

Послодавце треба подсетити на то да се нова минимална цена рада од 405,00 динара примењује календарски од 1. јануара 2027. године, без обзира на то за који претходни месец се исплата минималних зарада врши.

Дакле, ако у јануару 2027. године исплаћује минималну зараду за децембар 2026. године, послодавац ће исплатити важећу минималну нето цену рада по часу рада у висини од 405,00 динара и обрачунати број часова за месец за који врши исплату, што значи за децембар у износу од (23 дана x 8 ч. x 405 дин.) 74.520 динара. Исто тако, ако у јануару 2027. године исплаћује минималну зараду за новембар 2026. године или за било који претходни месец у 2026. или чак некој претходној години, послодавац ће исплатити важећу минималну нето цену рада за 2027. годину од 405,00 динара по часу рада и обрачунати број часова за месец за који врши исплату. При томе треба имати у виду одредбу члана 111. став 5. Закона, према којој је послодавац дужан да минималну зараду исплати запосленом у висини која се одређује на основу одлуке о минималној цени рада која важи за месец у којем се врши исплата. Наравно, наведено указује на то да је за послодавце који у 2026. години исплаћују минималне зараде добро да, колико могу, заостале исплате регулишу у току 2026. године до 31. децембра по минималној цени рада од 371,00 динар.

6 Исплата минималне зараде само уз одлуку послодавца

Судска пракса показала је да судови јасно штите запослене којима послодавци исплаћују минималну зараду без одлуке о увођењу минималне зараде.

Запослени има право, према одредби члана 111. став 1. Закона о раду, на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Ставом 3. истог члана прописано је да се општим актом, односно уговором о раду утврђују разлози за доношење одлуке о увођењу минималне зараде. Послодавац уводи минималну зараду када наступе разлози за доношење такве одлуке, које је утврдио општим актом, односно уговором о раду. Када послодавац запосленима исплаћује минималну зараду, а пропусти да, у складу са законом, утврди разлоге за доношење одлуке о увођењу минималне зараде – незаконито поступа. Таквим поступањем он запосленима причињава штету у висини разлике између одговарајуће и исплаћене минималне зараде, због чега је дужан да им наведену разлику исплати. Судска одлука је јасна: послодавац је незаконито поступао када је запосленима исплаћивао минималну зараду без утврђења разлога за доношење одлуке о увођењу минималне зараде, па је дужан да им исплати разлику између одговарајуће и исплаћене минималне зараде (из Пресуде Апелационог суда у Београду Гж1. 574/17 од 3. 3. 2017).

Календар пореских и других обавеза за новембар 2026. године

Закон о акцизама

Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу

Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање

Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе

Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и на компримовани природни гас који се користи за погон превозних средстава

Опис	Период	Рок	Основ
Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе (ПП ОА) и плаћање акцизе	16. 10 – 31. 10. 2026. 1. 11 – 15. 11. 2026.	15. 11. 2026. 30. 11. 2026.	Обрачун акцизе саставља се у роковима за плаћање акцизе, и то: 1) најкасније последњег радног дана у месецу за износ акцизе обрачунат за период од 1. до 15. дана у месецу; 2) најкасније 15. дана по истеку месеца за износ акцизе обрачунат за период од 16. до краја претходног месеца.
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 10 – 31. 10. 2026.	најраније 20. 11. 2026.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 10 – 31. 10. 2026.	најраније 20. 11. 2026.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе у индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 10 – 31. 10. 2026.	најраније 20. 11. 2026.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво у индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа
Подношење пореске пријаве о обрачуну акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и/или компримовани природни гас за погон превозних средстава (ПП ОАЕЛКПГ)	1. 10 – 31. 10. 2026.	15. 11. 2026.	Пореска пријава подноси се најкасније у року од 15 дана по истеку обрачунског периода у коме је извршено очитавање електричне енергије, односно по истеку обрачунског периода у коме је извршено компримовање природног гаса, промет компримованог природног гаса или утрошен компримовани природни гас за погон сопствених превозних средстава.

Закон о порезу на премије неживотних осигурања

Правилник о начину обрачунавања, садржини и начину вођења евиденције, облику и садржини пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања

Опис	Период	Рок	Основ	Опис
Подношење обрасца ПП-ППНО за порез на премије неживотног осигурања	1. 10 – 31. 10. 2026.	10. 11. 2026.	5% од укупне премије осигурања утврђене уговором	Друштво за осигурање је порески обвезник пореза на премије неживотног осигурања. Образац ПП-ППНО подноси се без обзира на то да ли постоји обавеза плаћања за тај месец, а саставља се на основу закључених уговора о неживотном осигурању.

Закон о порезу на добит правних лица			
Опис	**Период**	**Рок**	**Основ**
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 10 – 31. 10. 2026.	15. 11. 2026.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	у року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна, обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С.

Закон о угоститељству **Уредба о условима и начину утврђивања висине годишњег износа боравишне таксе за физичко лице које пружа угоститељске услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, као и начин и рокови плаћања**			
Опис	**Период**	**Рок**	**Основ**
Боравишна такса	1. 10 – 31. 10. 2026.	5. 11. 2026.	Боравишна такса за сваки дан боравка у угоститељском објекту **Напомена:** Не односи се на боравишну таксу коју плаћа физичко лице које пружа угоститељске услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, а боравишну таксу плаћа квартално по решењу, до 5. у месецу за претходни квартал

Закон о пореском поступку и пореској администрацији			
Опис	**Период**	**Рок**	**Основ**
Појединачна пореска пријава за порез по одбитку	1. 10 – 31. 10. 2026.	пре сваке исплате прихода током месеца	Порески обвезник, односно порески платилац подноси у електронском облику Пореској управи појединачну пореску пријаву за порезе по одбитку пре сваке исплате прихода на које се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде

Закон о порезу на доходак грађана			
Опис	**Период**	**Рок**	**Основ**
Обавештење о закљученим уговорима о извођењу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма на обрасцу ОЗУ	1. 10 – 31. 10. 2026.	5. 11. 2026.	Исплатиоци прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма
Порез на паушални приход од самосталне делатности, као и порез на приход од самосталне делатности предузетника који води пословне књиге	1. 10 – 31. 10. 2026.	15. 11. 2026.	На основу решења Пореске управе, односно на основу пореске пријаве за месечну аконтацију пореза

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016; аутентично тумачење – 95/2018) прописано је да, ако последњи дан рока пада на дан када орган не ради, рок истиче када протекне први наредни радни дан.

Актуелни статистички подаци на дан 26. 10. 2026. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2025. године	25. 3. 2026.	163.385,00	118.429,00
Фебруар 2026. године	24. 4. 2026.	160.067,00	116.127,00
Март 2026. године	25. 5. 2026.	167.263,00	121.650,00
Април 2026. године	25. 6. 2026.	168.000,00	121.805,00
Мај 2026. године	24. 7. 2026.	163.470,00	118.398,00
Јун 2026. године	25. 8. 2026.	166.123,00	120.401,00
Јул 2026. године	25. 9. 2026.	167.402,00	121.346,00
Август 2026. године	26. 10. 2026.	161.953,00	117.282,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2026. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	**19,90%**	**15,15%**	**35,05%**
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **51.297,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **732.820,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2026. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Јануар	176	371,00	65.296,00
Фебруар	160	371,00	59.360,00
Март	176	371,00	65.296,00
Април	176	371,00	65.296,00
Мај	168	371,00	62.328,00
Јун	176	371,00	65.296,00
Јул	184	371,00	68.264,00
Август	168	371,00	62.328,00
Септембар	176	371,00	65.296,00
Октобар	176	371,00	65.296,00
Новембар	168	371,00	62.328,00
Децембар	184	371,00	68.264,00

У претходној табели нису дати износи бруто минималне зараде зато што су послодавци, који исплаћују минималну зараду, обавезни да запосленима који примају ову зараду исплате и увећање за минули рад, топли оброк и регрес, као и друга увећања која запослени оствари у току месеца (ноћни рад, рад на празник, прековремени рад и сл.), па се бруто износ зараде утврђује након додавања ових увећања на нето минималну зараду.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, **а најкасније до 5. у наредном месецу**.

Месец	Износ учешћа
Јануар 2026. године	77.386,00
Фебруар 2026. године	84.960,50
Март 2026. године	81.692,50
Април 2026. године	80.033,50
Мај 2026. године	83.631,50
Јун 2026. године	84.004,00
Јул 2026. године	81.735,00
Август 2026. године	83.061,50
Септембар 2026. године	83.701,00
Октобар 2026. године	80.976,50

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2026. године до 31. јануара 2027. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	**ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ**	**ПОРЕСКИ ТРЕТМАН**	**Члан ЗПДГ**
1	2	3	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ (за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице)	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **57.827** динара по случају. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 7)
ПОКЛОНИ деци запослених до 15 година старости поводом Нове године и Божића	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до **14.457** динара по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
ЈУБИЛАРНА НАГРАДА	До висине утврђене општим актом послодавца, док се у државним органима и јавним службама исплаћује у складу са одредбама посебних колективних уговора	Неопорезиво до **28.912** динара годишње. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9)
ПОМОЋ у случају смрти члана породице запосленог	уже породице	Неопорезиво до **101.194** динара. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9а)
	других чланова породице (бабе, деде…)	На цео износ обрачунава се порез од 10%	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец август 2026. године објављена је 26. 10. 2026. и износи **161.953** динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ТРОШКОВА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ ЗА РАД НА ТЕРЕНУ (ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде, члан 118. т. 4) Закона о раду)	У висини трошкова смештаја и исхране у складу са општим актом	Не плаћају се пореске обавезе	
ОСТАЛЕ СОЛИДАРНЕ ПОМОЋИ (чл. 120. т. 1) Закона о раду)	До висине утврђене општим актом послодавца	Опорезује се цео износ само порезом по стопи од 10%	
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко **8.677** динара нето. На износ до **8.677** динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 14б и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 14б
Појединачно остварен добитак од ИГАРА НА СРЕЋУ		Порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на појединачно остварен добитак од игара на срећу, до износа од **147.757** динара;	Члан 83. став 4. тачка 1)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до **19.209** динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

- ПОСЛОВНИ САВЕТНИК
- Lege Artis ПРОПИСИ У ПРАКСИ
- **PRO.Ai** ваш ПРАВНИ **Ai** САРАДНИК
- Судско--адвокатски и Адвокатски роковници
- СТРУЧНИ КОМЕНТАРИ
- СЕМИНАРИ И ВЕБИНАРИ
- КАЛКУЛАТОРИ КАМАТА И СУДСКИХ ТАКСИ

35 ГОДИНА СА ВАМА

ИНГ-ПРО

35 ГОДИНА СА ВАМА

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси:
НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

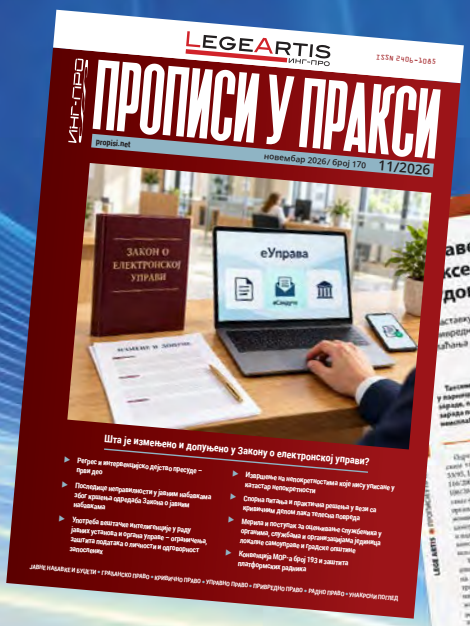

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА